

YOSHLARDA OTA- ONALIKKA PSIXOLOGIK TAYYORLIKNING INDIVIDUAL XUSUSIYATLARI

Niyazmetova Munira Ibragimovna

Urganch RANCH Texnologiya Universiteti. Psixologi

ANNOTATSIYA

Ota – onalik hayotning eng muhim va mas'uliyatli qarorlaridan biridir. Ushbu qadamni rejalashtirish va ongli ravishda qabul qilish muvaffaqiyatli ota-ona bo'lish yo'lidagi birinchi qadamlardir. Biroq, kelajakdagi bola haqida o'ylashdan kelib chiqadigan quvonch va hayajondan tashqari, ko'plab ota-onalar o'zlarining qobiliyatlaridan qo'rqishadi va shubhalanadilar.

KALIT SO'ZLAR: Mas'uliyat, tayyorgalik, qadriyatlar, ehtiyoj, farzand.

Ota-onaga psixologik tayyorgarlikning muhim vazifalaridan biri bu o'z-o'zini bilishdir. Ota-onalar o'zlarining kuchli va zaif tomonlarini, qadriyatlarini va e'tiqodlarini va tug'ilmagan boladan umidlarini anglashlari kerak. Bunday o'z-o'zini aks ettirish ota-onalarga o'zlarini va ehtiyojlarini yaxshiroq tushunishga yordam beradi, bu esa o'z navbatida ularga farzandining ehtiyojlarini yaxshiroq tushunish va qondirish imkonini beradi.

Ota – onaning yangi rolga moslashish tayyorgarlik va qo'llab-quvvatlashni talab qiladigan muhim jarayondir. Bu jarayonda o'z-o'zini hurmat qilish katta rol o'ynaydi. Ota-onalar o'zlarini qanday bo'lsa, shunday qabul qilishni o'rganishlari va har bir ota-ona har xil va noyob ekanligini tushunishlari kerak. O'z-o'zini hurmat qilish ota-onalarga ota-onalarning kundalik vazifalarini hal qilishda o'zlarini yanada ishonchli va xotirjam his qilishlariga yordam beradi.

Ota-onaga psixologik tayyorgarlikning muhim jihati ijtimoiy qo'llab-quvvatlashdir. Ota-onalar yaqinlari va do'stlaridan yordam so'rashni va qabul qilishni o'rganishlari kerak. Atrofdagi odamlarning qo'llab-quvvatlashi ota-onalarning elkasidan ba'zi yuklarni olib tashlashga yordam beradi va ularning o'zini rivojlantirish va tartibga solish uchun sharoit yaratadi. Bundan tashqari, ijtimoiy qo'llab-quvvatlash ota-onalarga foydali maslahatlar olishga va his-tuyg'ulari va tajribalarini baham ko'rishga yordam beradi.

Ota-onalik psixologiyasi kelajakdagi ota-onalarga yangi qiyinchiliklar va vazifalarga tayyorgarlik ko'rishda yordam beradigan muhim bilim sohasidir. Ota-onalik psixologiyasini o'rganish ota-onalarga bolaning ehtiyojlari va rivojlanishini yaxshiroq tushunishga imkon beradi, shuningdek, ular bilan muloqot qilishning samarali usullarini o'rgatadi. Shuni esda tutish kerakki, ota – onaga psixologik tayyorgarlik doimiy jarayon bo'lib, ota-onadan yangi bilimlarga ochiq bo'lishni va o'z-o'zini rivojlantirishga tayyor bo'lishni talab qiladi.

XULOSA

Psixologik tayyorgarlikda sherikning roli, shuningdek, o'z-o'zini bilish va o'zini rivojlantirishning rivojlanishi bilan bog'liq. Hamkor o'zini, kuchli va zaif tomonlarini tushunishda, shaxsiyatni rivojlantirishda va yangi ko'nikmalarni egallashda yordam berishi mumkin. Ular birgalikda hayotda yangi rollarga tayyorgarlik ko'rish orqali shaxs sifatida o'rganishlari va o'sishi mumkin.

Shunday qilib, sherik ota-onaga psixologik tayyorgarlikda muhim rol o'ynaydi. Bu his-tuyg'ular va qo'rquvni engishga yordam beradi, rejalar va strategiyalarni ishlab chiqadi, ijtimoiy yordam beradi va o'z-o'zini bilish va o'z-o'zini rivojlantirishga yordam beradi. Hamkor tufayli kelajakdagi ota-onalar ota-onalarning roliga muvaffaqiyatli tayyorgarlik ko'rishlari va farzandlarining farovonligini ta'minlashlari mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar

- 1.Drujinin V. N. Eksperimentalnaya psixologiya. — SPb.: Piter, 2001. -320–321s.
- 2.Zaxarova Ye. I. Osobennosti emotsionalnoy storony detsko-roditelskogo vzaimodeystviya // Psixolog v detskom sadu. — 2002. № 1 — S.3–29.
- 3.Ilin Ye. P. Differentsialnaya psixofiziologiya mujchinы i jenщины. SPb.: Piter, 2002. — 544s.
- 4.Kon I. S. Materinstvo i otsovstvo v istoriko-etnograficheskoy perspektive // Sovetskaya etnografiya. 1987. — № 6. — S. 26–33.